

Ötletadó: KNEČEK ZSUZSA

Ötletelés ideje: 1968.

TART.: DUNÁNTÚLI NÉPRAJZTANI KIÁLLÍTÁS
TEGNYITŐ BESZÉDE SIÓFOKON

2 lap

Földrajzi mutató: SIÓFOK

Szakmutató: XXIX

PAPÍRIPARI VÁLLALAT

KISKUNHALASI GYÁRA

LELTÁRKÖZMÉS

ÁTVEVETVE AZ EGYSÉGES LTK. 1193-as TETELE ALÓL

1193

RIPPL-RÓNAI MÚZEUM
Kaposvár, Rippl-Rónai tér
Telefon: 12-374 Postafiók: 70
HUNGARY

Kedves Elvtársak, kedves Muzeumbarátaink!

Megnyitó

Somogy megy népművelésének és muzeumügyének egyik ünnepnapja ez a mai, amikor a nagyközönségnek megnyithatjuk a Dunántúli népművészet című kiállítást, amely közös erőfeszítésként született meg a Művelődésügyi Minisztérium Muzeumi Főosztálya, a Somogy Megyei Tanács, a Néprajzi Múzeum, a Somogy megyei Muzeumok Igazgatósága és a Kiállításrendező Csoport közreműködésével.

A hely kiválasztásánál az a szempont vezette a rendező intézményeket, hogy az idegenforgalmi szempontból legjelentősebb somogyi községben, a város rangját kérő Siófokon, a Beszédes József Muzeumban készüljön el ez a reprezentatív bemutató, ahol eddig is legmagasabb volt a látogatók száma a somogyi muzeumok között.

A kiállítás célja elsősorban esztétikai élmény nyújtása volt, de természetesen ismeretek nyújtása is.

A népművészet kifejezéssel kapcsolatban sok embernek még ma is ünnepi viseletbe öltözött emberek, táncoló pásztorok, díszes lakodalmi menetek, aratásból dalolva hazatérő parasztok jutnak eszébe. Ez a kiállítás a hétköznapi népművészetét, a paraszti élet mindennapját is bemutatja. Ilyenek a munkába induló halász, az aratni készülő sióagárdi asszony, s a sok-sok használati eszköz. E használati eszközök egy részét maguk a paraszti élet hordozói készítették, mint a pásztorélet tárgyait, fonott edényeket, a faedények legnagyobb részét, himzéseket stb, más részük a falusiak izléséhez alkalmazkodva falusi kisiparosok fazekasok, bognárok, szücsök, vargák, szürszabók, ácsok, asztalosok kezemunkáját dicséri.

A bemutatott tárgyak közül néhány nem tartozik a szorosán vett népművészet körébe, mivel nem diszítottak. De ezek a tárgyak is éppen egyszerű formájukkal, anyagszerűségükkel, természetes, nemes színeikkel esztétikai élményt nyújtanak a mai nézőnek. Érezzük rajtuk a 19. sz. parasztemberének alkotó kedvét, találékonyságát, izlését, fantáziáját. Csak egy példát a

emlitenénk : a disztök, somogyi nevén kobak sokféle felhasználási lehetőségét: lopónak, vagy hébernek, viz vagy bortartónak, sőtartónak, felébe vágva kancsáknak merőkanálnak stb.

A diszitett tárgyak is éleletszaguak, bennük a használat és szépség harmóniája valósul meg.

A rendezők igyekeztek utalni Dunántul népművészetének kiemelkedő tájegységeire, központjaira. Így kapott külön hangsúlyt a sárközi, kapuvári, balatonmogyoródi, egerági, sióagárdi viselet, a csökölyi fehér gyász, a sárközi szobabelső és a balatonmelléki butoregyüttes, a déldunántuli, de főként a somogyi pásztorművészet, a sümegi, csákvári, tatai, mohácsi, züricvölgyi, sárközi, hedrehelyi kerámia stb.

A kiállított tárgyak legnagyobb része olyan, hogy külön kiemelést igényelne. A rendelkezésre álló bő tér és technikai apparátus nagyszerűen szolgálja az anyag bemutatását. Nem kellett a legszebb alkotásokat szűk és kicsi tárlókba rekeszteni, s ezáltal mesterkélten csoportosítani, hanem tágas üvegfolyosókban szabadon levegősen lehetett őket különféle függesztések, fa műanyag és egyéb segédletek segítségével elhelyezni. A szép népművészeti tárgyegyüttes ilyen korszerű módszerekkel, s emellett rendkívül választékos izléssel történt közzé tétele azt gondoljuk a kiállításrendezések történetének, technikai fejlődésének is fontos fordulópontját és állomását jelenti.

Most, amikor a Somogy Megyei Tanács Végrehajtó Bizottságának nevében a Dunántuli népművészet című kiállítást megnyitom, egyben köszönetet mondok elsősorban a két rendezőnek, Morvay Juditnak és István Erzsébet néprajzosoknak, akiknek több hónapi munkája látható itt e falak között, a kivitelezésért Kerényi Bélának és munkatársainak ~~több~~ hetekig tartó és sokszor éjjelekre nyuló erőfeszítéséért, valamint a Néprajzi Múzeumnak és a Rippl-Rónai Múzeumnak a néprajzi anyag rendelkezésre bocsátásáért, és minden szervnek, intézménynek, s külön mindenkinek, aki hozzájárult e komoly vállalkozás sikeréhez.

Böhm József megújítója 1968. jun. 16.

a Dunántúli népművészet c.
kiállításához